

Izaki bizidunen eskubideak

Gai honekin zerikusia duten arloak

- NATUR ZIENTZIAK.
- GIZARTE ZIENTZIAK.
- GAZTELANIA.
- ETIKA.

HELBURUAK

- Bioaniztasuna gizakion ondarea dela ezagutzea.
- Animaliek ere *eskubideak* dituztela jakitea eta norberak hori gauzatzeko baliabideak jartzea.
- Gizakiok bizidunen zati bat besterik ez gabela ikastea eta onartzea.
- Eztabaidarako teknikak ikastea.
- Informazioa bilatzen ikastea. Web guneetan bilakaera egitea.

MATERIALAK

- ◆ **Animalien Eskubideei buruzko Deklarazio Unibertsala** (euskaraz) lortzeko: http://www.zientzia.net/artikulu.asp?Artik_kod=6459. Artikulu honen 5. orrian UNESCOk 1977an eta Nazio Batuen Erakundeak (NBE) onartua.

GIZAKI ASKOK uste dute animaliak bere onurako daudela soilik munduan, eta hori ez da horrela izan behar. Hausnarketa sakona egin behar dugu animalien eskubideetaz. Hona hemen zenbait galdera:

- Izaki bizidunek bizitzarako eskubideak dute guk bezala?
- Haientzat bizia eta honen kalitatea berebiziko garrantzia du?
- Gizakiak bere eskura dituen baliabideak erabili behar ditu animalien egoera hobetzeko?
- Duintasunez bizi behar dute animaliek edo eskubide hori bakarrik gizona da?

Animalien babesleen iritziz, gizakiak ez du beste izaki bizidunen biziak baliatzeko inolako eskubiderik.

Jardueraren garapena:

Azal ezazu ondorengo baieztapenei buruz duzun iritzia. Adieraz ezazu gurutze batez ados zaudela, edo ez zaudela ados, edota ez zaudela seguru.

BAIEZTAPENAK	ADOS	EZ NAGO ADOS	EZ DAKIT
1 Gizakien biziak beste animalien biziak baino gehiago balio du.	☐	☐	☐
2 Gure herrialdean ongi tratatzen ditugu animaliak.	☐	☐	☐
3 Bidezkoa da animaliekin esperimentuak egitea, baldin eta horiei esker gizakien sufrimendua arintzen bada.	☐	☐	☐
4 Geuk bakarrik juzka dezakegu animalien adimena.	☐	☐	☐
5 Ongi dago basabereak ehizatu eta barrutietan ixtea, hartara espezie batzuk salba baitaitezke.	☐	☐	☐
6 Ongi dago larruzko zamarra daraman pertsona bati kargu hartzea nahiz eta laguna izan.	☐	☐	☐
7 Ez nuke eragozpen handirik izango neronek hazitako animalia bat hiltzeko.	☐	☐	☐
8 Haragia jateak hiltzaile izatea dakar berekin.	☐	☐	☐
9 Animaliekin erruki gabe jokutzen dutenek, gizakiekin erruki gabe jokatzeko joera handiagoa dute.	☐	☐	☐
10 Okerragoa da etxe barruko animalia bat lapurtzea, kotxe bat lapurtzea baino.	☐	☐	☐
11 Animaliekiko esperimentuak behe-mailakoetara mugatu behar dira, adibidez ornogabeetara.	☐	☐	☐
12 Abandonatutako animaliak hil aurretik, farmakologi produktuak probatzeko erabili behar dira.	☐	☐	☐
13 Bidegabekeria handia da animaliak produktu kosmetiko edo xanpuak probatzeko erabiltzea.	☐	☐	☐
14 Ez da bidezkoa txakurra beti lotuta edukitzea etxea zaintzen.	☐	☐	☐
15 Arrainkumeak bezalako animalia txiki heldu gabeak saltzen dituzten dendei zigorra ezarri behar zaie.	☐	☐	☐
16 Basabereak baserriko abereak baino garrantzitsuagoak dira.	☐	☐	☐
17 Laborategietan akuri gisa erabiltzen diren animaliek, etxabereak baino eskubide gutxiago dituzte.	☐	☐	☐

Osa itzazue 4 edo 5 laguneko talde txikiak eta elkarri adierazi zer pentsatzen duzuen. Gaia talde handian ezta-baidatzeko garaia iritsi da, baina, kontuan hartu, iritzirik kontrajarrienak bakarrik azalduko direla. Aurrera!

Bibliografia

◆ **Ingurugiro hezkuntzarako materialak. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza. Bioaniztasuna** karpeta. CEIDA-ren koordinaziopean Eusko Jaurlaritzak 1996. urtean argitaratutako unitate didaktikotik ariketa osagarrietako *Izaki bizidunen eskubideak* (1. ariketa), 160 eta 161. orrialdeetan bilduta dago.

Sareko kontaktuak Gaztelaniaz eta ingelesez lantzeko

■ Gaztelaniaz: <http://www.geocities.com/rainforest/1598/animales.htm>

■ Ingelesaz: <http://league-animal-rights.org/en-duda.html>